

Bogi Mortensen: Tað er ynskiligt við øðrum, stórum vinnugreinum í Suðuroynni:

Vinnan skal helst hava fleiri bein at standa á

– Í komandi árum fara stórar broytingar at henda í vinnuliga bygnaðinum. Skal tað eydnast okkum at varðveita, og menna vinnulivið í Suðuroynni, er tað neyðugt, at fáa ilag eitt orðaskifti ímillum fólk í ymsum vinnugreinum og ímillum vinnugreinar, segði Bogi Mortensen, stjóri í Vági

– Kemur oljuvinnan til Føroya, fer Suðuroyggin at merkja ágóðan av henni, so ella so. Men hvussu nógv, suðuroyingar fáa burturav, veldst um so mangt

ÁKI BERTHOLDSEN

– Vinnulivið í Suðuroynni hevur møguleika at menna seg á øðrum økjum enn í fiskivinnuni. Men ynskiligt hevði verið um vinnan fekk fleiri bein at standa á.

– Í blaðnum í gjár greiddu vit frá, hvørjar hugsanir Bogi Mortensen, stjóri í Vági, hevur um framtíðina hjá fiskivinnuni í Suðuroynni.

– Í blaðnum í dag verður nomið við aðra vinnu, og hvørjar møguleikar hon hevur í Suðuroynni, eitt nú smáidnaður, tenastuvinnan, ferðavinnan og sjálvsagt, oljuvinnu.

Tað var á einum fundi, nýstovnaða TK-stovan skipaði fyrri, at vinnulivsmaðurin í Vági var biðin um at siga sínar hugsanir um møguleikarnar hjá vinnulivinum í Suðuroynni í framtíðini.

Sjálvur segði Bogi Mortensen, at hann hevði ikki tíkið av innbjóðingini, tí hann helt seg vita so nógv meiri um vinnulivsmál, enn

so nógv onnur.

Men hann tók av, tí hann vónaði, at hetta kundi verða byrjanin til eitt kjak, sum hann helt verða alneyðugt um vinnulivsmál í Suðuroynni, skuldi vinnan fóta sær, og mennast.

Bara eitt bein

Hann segði, at rundanum fiskivinnuna er vaksin ein smáidnaður og ein tenastuvinna, sum veitur skipum og virkjum ymsar tenastur. Hann nevndi t.d. virki sum gjórdi pakkutílfar, trol-virkið, skipasmíður, flutningsfeløg o.s.fr.

– Virksemd og framtíðar-útlitini hjá hesum vinnugreinum, er neyvt tengt at útlitunum og gongdini í fiskivinnuni í oynni, bæði á sjógvi og landi.

– Og soleiðis verður í hvussu so er so longi ongar alternativar vinnur eru.

– Hesar vinnugreinar hava bara eitt bein at standa á.

– Tað hevði tí verið ynskiligt at aðrar, størri vinnur komu í oynna, tí so høvdu útlitini verið tryggari hjá smáidnaðinum og tenastuvinnuni.

Bogi Mortensen segði, at nærleggjandi var at hugsa um oljuvinnu.

– Men hinvegin er ein partur av smáidnaðinum og tenastuvinnuni spesialiseraður at veita júst fiskivinnuni, sum nú er í Suðuroynni, tenastur.

– Tvs at broyst bygnadurin í fiskivinnuni er vandur fyrri, at marknaðurin hjá, í hvussu so er onkrum, virkjum, hvørur.

– Og tað er ikki altíð lætt

at finna nýggjar marknaðir, hvørki aðrastaðni í Føroyum, og serliga ikki uttanlands.

– Men tó er tað so, at summi virki hava marknað aðrastaðni, enn í Suðuroynni, og hesin parturin av vinnulivinum fær lættast at laga seg til broytingarnar, sum kanska verða bæði í fiskivinnuni, og í aðrari vinnu í Suðuroynni.

Bogi Mortensen segði, at onkrar spennandi royndir verða gjórdar fyrri at skapa alternativa vinnu. Hann sipaði til royndirnar, sum verða gjórdar við einum nýggjum slag av trollemmum.

– Eydnast henda royndin, og kann einkarrættur fáast til framleiðsluna, kann ein verulig vinna, við nógvum arbeidsplassum, stinga seg upp.

Samanumtikið segði hann, at ein sterk fiskivinna, sum hon er bygt upp nú, saman við oljuvinnuni og einum virki, sum ger áður-nevndu trollemmar, fer at geva umtalaðu tenastuvinnu góðar møguleikar at mennast í framtíðini og at ølja virksemd.

Møguleikar í ferðavinnuni

Tað hevur altíð verið ein ávis ferðavinna í Føroyum og sjálvsagt eisini í Suðuroynni. Men ikki fyrrenn tey seinastu árin hava vit veruliga givið ferðavinnuni gætur og hava sæð møguleikarnar í henni.

– Tað er onki at ivast í, at Suðuroyggin hevur møguleikar í ferðavinnuni, tí

oyggin er vøkur og landslagið fjølbroytt.

– Møguleikar eru at skipa fyrri útferðum og tiltøkum, bæði á sjógvi og landi. Og tað er júst á hesum øki, at ferðavinnan leggur, og eigur at leggja, størsta dentin, tí tað er bara hugflogið sum avmarkar møguleikarnar.

Tó helt Bogi Mortensen, at ferðavinnan manglaði teir neyðugu karmarnar fyrri at kunna veita eina nóg góða tenastu.

– Samskiptið við miðstaðarókið er ikki tað besta. Og eisini sambandi út í heim við Norðnu og flogførur, er ov vánaligt.

– Samstundis eru og vánaligir gistingarmøguleikar í teimum litlu byggunum í oynni.

Hinvegin er ferðavinnan ikki ein vinna, sum kemur frá degi til dags.

Tað tekur langa tíð at byggja hana upp. Og ikki fyrrenn vinnan er komin upp á eitt ávíst støði, eru veruligir møguleikar fyrri, at hon kann gerast livibreyð burturav hjá nógvum fólki.

– Men tá ið vit eru komin upp á tað støðið, sum krevst, eru nógvir møguleikar. Bæði fólk, bátar, hús, bílar og bussar kunnu burturav, ella partvís vinna sær arbeid og pening burtur ferðavinnuni.

Fer at merkjast

Og sum rosina í pýsluendanum nam Bogi Mortensen við ta vinnu, sum er mest umrødd her á landi, hóast hon slett ikki er her,

og sum kanska heldur ikki nakrantíð kemur: Oljuvinnuna.

– Men hann helt, at útlitini eru góð og fólk eru hjartskygd um hesa framtíðar vinnuna.

Hann helt, at Suðuroyggin er tann oyggin, sum hevur merkt mest til oljuvinnuna higartil.

Tær fyrireikandi kannarnar eru gjórdar, bæði úti á havinum og á landi.

– Smáidnaðurin, flutningsfeløg og onnur merktu beinavegin, hvussu virksemd teirra vaks av tí at royndarborað varð í Lopra.

Bogi Mortensen heldur, at Suðuroyggin fer at fáa ágóðan av oljuvinnuni, so ella so.

Men í hvussu stóran mun, hon fer ágóðan av henni, veldst um so mangt.

– Verður borað á landi t.d. í Lopra, er onki at ivast í, at Suðuroyggin hevði fingið stóran lut í hesi vinnuni.

– Men verður talan um frálavinnu, og tað er tað

mest sannlíka, verður støðan ein onnur, og tá skulu nakrar fortreytir verða til staðar, fyrri at fáa stórvegis lut í oljuvinnuni.

Samanumtikið kann sigast, at oljuvinnan er bytt sundur í trý høvudsøki.

Tey eru:

1: Oljuhavnir, har olja verður pumpað í land, goymd, viðgjørd, flokkað, goymd og avskipað aftur.

2: Flogferðsla

3: Útgerðarhavnir
Tað er ikki sannlíkt, at tað nakrantíð verður farið undir risatiltak í Føroyum, sum tað er at gera eina veruliga oljuhavn.

Teknikkurin nú á døgum ger, at tað ber til at pumpa oljuna úr undirgrundini, beint í skipstangarnar og viðgerða hana.

Harafturat eru oljuhavnir beint sunnanfyri okkum, bæði í Hetlandi og í Orkneyggjum.

– Hinvegin kann sigast, at skuldi tað komið uppá tal at gjørt eina oljuavn í Fø-

– Higartil hevur Suðuroyggin merkt mest til oljuvinnuna. Men hvussu verður framyvir, veldst um so mangt. Tó heldur Bogi Mortensen, at góðir møguleikar skuldi verið fyrri at fingið eina útgerðarhavn í oynni. Men tað er neyðugt at suðuroyingar standa saman, tí líkamikið hvar hon verður, fær øll oyggin ágóðan. Og eitt er vist, tað verður bara tann eina, kanska bara tann eina í øllum Føroyum